

Fil-Qorti tal-Magistrati (Malta)

Bħala Qorti ta` Ġudikatura Kriminali

Magistrat dottor Aaron M. Bugeja M.A. Law, LL.D. (*melit*)

Il-Pulizija

vs

Christopher Abela

Il-Qorti rat l-imputazzjoni migjuba kontra **Christopher Abela** ID186269M li permezz tagħha huwa ġie akkużat talli fis-25 ta' Dicembru 2014 għall-ħabta ta' 01:00 bħala l-persuna li kellu fuq ismu il-liċenza tal-ħanut Taboo Wine Bar, Cospicua Road, Paola :

- (a) "hallejt li issir attivita' kummerċjali li qegħda f'żona urbata gennerat storbu li instemma' minn barra tal-post li ikkawża sikkatura u disturb lill-ġirien bid-daqq ta' mużika b'live bands jew mużika amplifikata jew mezzji oħra wara l-23:00hrs u dan bi ksura ta LS 441.07 tat-Tieni Skeda Reg 13 (10).

Rat l-atti tal-kawża;

Rat id-dokumenti u semgħet il-provi prodotti.

Ikkunsidrat :-

Il-Qorti hija konsapevoli mill-fatt li bejn il-parti civile u l-imputat żviluppat kontroversja li sfoċat f'ammont kbir ta' kwereli u kawżi kontra l-imputat mill-parti civile. Din il-Qorti għalhekk gābret flimkien dawk il-kawżi kollha li kienu jittrattaw l-istess meritu bejn l-istess partijiet u għażlet li tittrattahom kollha flimkien għall-ekonomija tal-ġudizzju. Inoltr, il-Qorti kienet sa mill-bidu nett, fil-preżenza tal-partijiet debitament assistiti, ordnat sabiex ix-xieħda tal-parti civile, r-relazzjonijiet tal-Professor Joseph Agius u r-rappreżentant tal-Awtorita ta' Malta dwar it-Turizmu ikunu meħuda b'xieħda f'dawk il-kawżi kollha li kienu jinvolvu lill-imputat u l-parti civile u li l-Qorti ordnat li għandhom jiġu mismugħa kontestwalment, naturalment safejn tali xieħda kienet applikabbli u dan għall-fini tal-ekonomija tal-ġudizzju u tal-ħin stante n-numru kbir ta' kawżi li kienu ġew intavolati.

Illi fir-rigward ta' din l-imputazzjoni, il-Qorti tosserva li din il-kwerela meritu ta' dan il-każ saret għall-ħabta tal-01:00. Il-Qorti tista' tifhem li għall-kwerelant li jisma' l-istorbju ġej mill-fond adjacentsi f'dawk il-

ħinijiet ta' bil-lejl kien qiegħed ikun ta' sikkatura. Il-Qorti rat li l-imputat huwa liċenzat biex jopera l-ħanut bl-isem ta' Taboo Snack Bar bħala "Snack Bar Second Class". Illi pero l-ġestjoni ta' din l-attività permezz ta' liċenza ma tfissirx li huwa jista' jopera mingħajr konsiderazzjoni xierqa għar-regoli tal-bwon vicinat jew mingħajr ma possiblment jinkorri fi ksur ta' liġi penali ordinarja fil-każ t'infrazzjoni ta' tali liġi sempliċiment għax huwa fil-pussess ta' liċenza.¹ Inoltre kwalunkwe liċenza ma tippregudikax id-drittijiet ta' terzi li jkunu protetti mill-Liġi.² Illi l-imputat huwa marbut li jimxi mal-kondizzjonijiet tal-liċenza u anzi għandu jqis bħala insita fil-liċenza, bla ebda bżonn li tiġi espressament enunċjata, illi l-użu awtorizzat għandu jkun skont, eżercitat b'rispett u fil-limiti tal-liġi.³

Illi l-kwistjoni hi jekk bid-daqq ta' mużika fid-data, ħin u lok inkriminati, l-imputat kienx qiegħed jikkommetti r-reat kriminali kontestat lilu.

Skont ir-Regolament 13 tal-Avviz Legali 1 tal-2006 :-

13. (1) Liċenza tinħareġ f'isem individwu personalment jew f'isem soċjetà jew kumpannija kummerċjali u l-indirizz għandu jkun l-indirizz tal-post kummerċjali.

---

¹ Ara obiter *Il-Pulizija vs. Raymond Spiteri*, Qorti tal-Appell Kriminali, VDG, deċiża nhar l-20 ta' Novembru 1998.

² Ara *Bugeja vs. Washington* deċiża mill-Qorti tal-Appell (Sede Ċivili) nhar il-5 ta' Mejju 1897 kif kwotata mill-Imħallef William Harding fis-sentenza *Il-Pulizija vs. Anthony Cuschieri et*, Qorti Kriminali (sede t'appell), WH, deċiża nhar is-16 ta' Diċembru 1946.

³ Ibid.

(2) Il-liċenza għandha tinħareġ b'riferenza għall-kategoriji applikabbli u tipi ta' attivitajiet kummerċjali skont il-permess tal-iżvilupp maħruġ mill-awtorità rilevanti.

(3) Mingħajr preġudizzju għal kull disposizzjoni oħra tal-liġi li tapplika dwar attività kummerċjali, liċenza maħruġa taħt dawn ir-regolamenti għandha tkun soġġetta għall-kondizzjonijiet li japplikaw kif inhumu mnizzla fit-Tieni Skeda.

It-Tieni Skeda tippreskrivi li :

L-kondizzjonijiet li ġejjin għandhom japplikaw għall-postijiet kummerċjali kollha kemm jekk mhux liċenzjati u kemm jekk liċenzjati minn xi awtorità u regolati minn xi leġislazzjoni.

02. L-attività kummerċjali ġestita fil-post u oġġetti maħzuna ġewwa l-post ma għandhomx:

02.1 ikunu ta' sikkatura għan-nies tal-madwar;

02.2 ikunu tali li x'aktarx jagħtu lok għal ħruq jew splużjoni;

02.3 ikunu jitfgħu rwejjaħ ħżiena, dħaħen, fwar, gassijiet, trabijiet jew inkella jitfgħu rwejjaħ noċivi jew offensivi fl-atmosfera li jistgħu iħassru jew jipperikolaw is-saħħa;

02.4 jikkawżaw sikkatura bil-ħoss tagħhom.

04. Attività kummerċjali li tista' tiġi ġestita minn xi post jew minn barra ta' post huwa regolat minn dawn ir-regolamenti.

Inoltre, l-istess Tieni Skeda żżid li

10. L-ebda attività kummerċjali li qegħda f'żona urbana ma tista' tiġġenera storbju li jista' jinstema' minn barra tal-post li jikkawża sikkatura u disturb lill-ġirien bid-daqq ta' mużika b'*live bands* jew mużika amplifikata jew mezz oħra bejn il-11.00 p.m. u d-9.00 a.m. tal-ġhada u bejn is-1.00 p.m u l-4.00 p.m.

Fil-fehma tal-Qorti inkonvenjent ġew minn storbuju jista' jiġi meqjuż bħala forma ta' sikkatura dipendenti miċ-ċirkostanzi tal-każ. Verament li mhux kull inkonvenjent huwa kriminalment ċensurabbli u punibbli. Biex dan l-inkonvenjent ikun kriminalment punibbli jrid ikun wieħed pruvat li kien serju f'sens oġġettiv, irid ikun wieħed sostanzjali u mhux raġonevoli.⁴ Inoltre, t-test li għandu jagħmel il-ġudikant għandu jkun wieħed oġġettiv⁵ għalkemm fil-każ ta' inkonvenjent kaġunat minn ħsejjes il-Qorti trid tevalwa l-provi skont ix-xieħda tal-persuna jew persuni li jkunu disturbati mill-ħsejjes.⁶ Huwa mħolli f'idejn il-ġudikant li jevalwa minn każ għal każ u *in concreto* jekk ikunx hemm l-inkonvenjent ravviżat mill-leġislatur li għandu jiġi evitat, u normalment ma hemmx ħtieġa li jitqabbaħd espert tekniku.⁷

Illi dwar in-natura tal-inkonvenjent u x'tifsira għandha legalment tingħata lil dan it-terminu, din il-Qorti tara li dak mistqarr mill-Imħallef William Harding fis-sentenza *Il-Pulizija vs. Anthony Cuschieri et*, deċiża mill-Qorti Kriminali (sede t'appell) nhar is-16 ta' Diċembru 1946 huwa importanti għad-determinazzjoni ta' dan il-każ. Dik il-Qorti għallmet illi l-inkonvenjent jissenja l-limiti tal-użu awtorizzat. Dan għandu jiġi interpretat fis-sens ta' kif dejjem ġie interpretat il-każ

---

⁴ Ara *Il-Pulizija vs. Michael Grech*, Qorti tal-Appell Kriminali, PV, deċiża nhar is-30 t'April 1998.

⁵ Ibid.

⁶ Ara *Il-Pulizija vs. Raymond Spiteri*, Qorti tal-Appell Kriminali, VDG, deċiża nhar l-20 ta' Novembru 1998.

⁷ Ara "*Il-Pulizija vs. Fortun Fava*", Qorti tal-Appell Kriminali, VDG, deċiża nhar il-5 ta' Frar 1998.

analogu ta' molestja f'kawzi ċivili fuq l-istess materja. Biss, *criminalibus*, il-limitu stabbilit m'għandux ikun biss dak applikabbli *civiliter* jgħid li jgħid eċċeduti l-mizuri ta' rigward lejn il-bwon viċinat li normalment għandhom jgħid rispettati. Fil-kamp penali hemm bżonn li l-fatt ikun jikkostitwixxi *nuisance* jgħidier substantial inconvenience and material discomfort.⁸ F'dan is-sens għalhekk l-inkonvenjent għandu jkun wieħed "gravi" u "mhux faċilment tollerabbli" ukoll kif deċiż l-appell ċivili fil-kawża fl-ismijiet *Meli vs Calleja* nhar il-5 ta' Frar 1908 ukoll ċitata fl-istess kawża.

Inoltre, l-istess inkonvenjent irid ikun wieħed meqjuż bħala "kontinwu u intens". Jekk ma jikkonkorru dawn l-elementi il-każ ma jkunx jaqa' taħt is-sanzjoni tal-liġi penali u dan għaliex altrimenti, din kienet tolqot anke każijiet t'inkonvenjent ħafif, li allura jirrendi l-ħajja soċjali kważi impossibbli. Hawnhekk l-Imħallef Harding ikompli jikkwota lill-Kollega tiegħu Inġliż Pollock fis-sentenza *Bamford vs. Turnley* deċiż fl-1862 fejn ingħad li :

The compromises that belong to social life, and upon which the peace and comfort of it mainly depend, furnish an indefinite number of examples where some apparent natural right is invaded, or some enjoyment abridged, to provide for the more general convenience or necessities of the whole community.

Kif ingħad aktar il-fuq, it-test Malti tal-Avviz Legali 1 tal-2006 fit-Tieni Skeda jtkellem fuq "sikkatura". Fit-traduzzjoni Inġliża tal-istess Avviż

---

⁸ Hawnhekk l-Imħallef Harding jicċita sentenza Inġliża "Walter vs Selfe" tal-1851 li hija riportata minn Burrows fil-Ktieb tiegħu "Words and Phrases Judicially Defined" fil-Volum III a pagna 524.

Legali, “sikkatura” giet tradotta bħala “*annoyance*”. Fl-ilsien Malti it-terminu “sikkatura” huwa fl-Ingliż tradott bħala “Importunity...boring, tiresome...to importune; to pester, to annoy people; to bore”.⁹ Mill-banda l-oħra t-terminu Ingliż “*nuisance*” huwa tradott għall-Malti bħala “n. (i) sikkatura, ksir il-għajn, ksir ir-ras... *private nuisance* xi inkonvenjenza għal numru żgħir ta’ nies; *public nuisance*, inkonvenjenza għal numru kbir ta’ nies...2. aġġ. Li jagħti fastidju/jdejjaq/jissikka n-nies; *nuisance value*, (ħaġa) li tiswa ta’ disturb...”¹⁰ Mill-banda l-oħra, l-kelma “*annoyance*” tfisser “n. (1) fastidju, dwejjaq, sikkatura, irritazzjoni” u dan wara li jiġi premiss li l-verb “*annoy*” ifisser : “dejjaq, issikka, xabba’, importuna, irrita”.¹¹ Dan juri li fil-kuntest Malti dawn il-kliem “*annoyance*” u “*nuisance*” għandhom tifsira li hija kwazi sinonima. Meta wieħed jara wkoll “*The Shorter Oxford English Dictionary*”, ta’ Little, Fowler u Coulson, editjat minn Onions, it-tifsira tal-kelma “*annoyance*” hija “ 1. The action of annoying; molestation. 2. The state of feeling caused by what annoys; vexation 1502. 3. Anything annoying, a nuisance 1502”.¹²

Mill-banda l-oħra t-tifsira tal-kelma “*nuisance*” skont l-istess dizjunarju hija “1. Injury, hurt, harm, annoyance. (In later use 2 or 2b.) 2. Anything injurious or obnoxious to the community , or to the individual as a

---

⁹ Ara “*Maltese-English Dictionary*” by Joseph Aquilina, Volume Two M-Z and Addenda, Midsea Books Limited, 1999 f’paġna 1314.

¹⁰ Ara “*English- Maltese Dictionary*” by Joseph Aquilina, Volume Three M-R, Midsea Books Limited, 1999 f’paġna 2023.

¹¹ Ara “*English- Maltese Dictionary*” by Joseph Aquilina, Volume One, Midsea Books Limited, 1999 f’paġna 79.

¹² Ara Volume 1, A – Markworthy, Clarendon Press, Oxford, paġna 74.

member of it, for which some legal remedy may be found 1464. b. More widely; anything obnoxious to the community or individual by offensiveness of smell or appearance, by causing obstruction or damage, etc 1661.... A source of annoyance".¹³ Fil-fehma tal-Qorti dawn it-termini, fil-kuntest partikolari għandhom tifsira li hija kwazi sinonima, għalhekk il-prinċipji legali li jirregolawhom għandhom jitqiesu l-istess.

Fil-fehma tal-Qorti, f'dan il-każ, u stando ma dak li xehdu l-parte civile u għar-relazzjoni tal-Professor Joseph Agius relattivament għall-ħsejjes li kienu qegħdin jiġu generati mill-mużika li kienet qed tindaqq fl-istabbiliment ġestit mill-imputat f'dan il-każ, il-ħsejjes generati mid-daqq ta' mużika jikkwalifikaw għal dak li ssemmi l-Liġi fit-tieni skeda bħala sikkatura fuq il-ġirien.

F'dan l-istadju, dan l-incident jakkwista sinjifikat aktar serju għaliex dan id-daqq tal-mużika kien qiegħed isir wara li l-Professor Joseph Agius kien għamel, għall-ennesima volta, aċċess fuq il-post fuq ordni tal-Qorti, bit-tama li s-sors tal-problema tal-allegati ħsejjes għolja ta' mużika tiġi indirizzata u analizzata mill-lat tekniku. Anke hawnhekk fir-relazzjoni tiegħu il-Professor Agius kien ukoll issuġġerixxa lill-imputat biex iżomm il-volum regolat b'*sound limiter* li pero, evidentement, qajla kien qiegħed jiġi adoperat mill-imputat in kwantu mill-provi prodotti f'dan

---

¹³ Ibid paġna 1420.

il-każ, jirriżulta l-livell ta' ħsejjes li kienu qegħdin jiġu generati mid-daqq tal-mużika fl-istabbiliment tal-imputat kienu xorta waħda eċċessivi. Dan jindika wkoll li s-suggerimenti tekniċi magħmula mill-Professor Agius ma kienux qegħdin jiġu osservati fiż-żmien meta saret din il-kwerela.

Mix-xiehda tas-Surgent WPS 167, tixhed li wara s-01:00 hija marret ukoll fil-ħanut Taboo Bar u tixhed li kienet qegħda tindaqq xi mużika. Il-Qorti hija konvinta sal-grad rikjest mill-Liġi li f'din id-data inkriminata, l-imputat ikkommetta r-reati imsemmija fil-komparixxi.

Decide

Li għar-raġunijiet premissi il-Qorti qegħda ssib lill-imputat ħati tal-imputazzjonijiet miġjuba kontrih u wara li rat ir-regolamenti 13 tal-A.L. 1 tal-2006 (u li l-paragrafi 2.1 u 2.4 u 10 tat-Tieni Skeda jagħmel riferenza għalih) u r-regolament 53 tal-istess Avviż Legali 1 tal-2006, kif ukoll l-Artikoli 17, 18 u 20 tal-Kapitolu 441 tal-Liġijiet ta' Malta tikkundanna lill-ħati għal ammenda ta' elf euro (€1000) u ai termini tal-Artikolu 20 tal-Kapitolu 441 tal-Liġijiet ta' Malta qegħda tissospendi l-licenza mogħtija lill-imputat f'dak li għandu x'jaqsam mal-esercizzju ta' dik l-attività kummerċjali żvolta mill-istabbiliment de quo għal perjodu ta' xaharejn.

Mogħtija fl-4 t'Ottubru 2016 fil-Qrati tal-Ġustizzja, Valletta.

Aaron M. Bugeja